

אתמול למדנו "שחייב אדם לטהר את עצמו לפני כל רגל". אם כן מדוע אין קוראים את פרשת פרה שלוש פעמים בשנה? ננסה לתרץ, מכיוונים שונים:

א. **תירוק פשוט:** החודש הזה לכם ראש חודשים – נכון הדבר בכל השנה, אך עשו סימן והיכר לדבר בחודש הראשון. כך גם היה בפסח הראשון, שסמוך ללימוד על הלכות הפסח, ציווה אותם משה על שריפת הפרה.

ב. **תירוק נוסף:** מעבר למצווה לעלות לרגל, מצוות קרבן הפסח חמורה שמי שמבטלה חייב כרת. לכן מצד אחד "הקפידו" יותר על מצוות הטהרה, בכדי שיכולו להיטהר בזמן. אך זאת גם הסיבה שהקלו במיהור בית הפרס.

"מי שבא בבית הפרס הרי זה מנפח והולך ואם לא מצא עצם שוחט ואוכל פסחו ואע"פ שהלך בבית הפרס שטומאת בית הפרס מדבריהן... ולא העמידו דבריהם במקום כרת פסח": (רמב"ם קרבן פסח, ו)

הסבר: בית הפרס הוא שדה שיש בו חשש טומאה. על ידי "ניפוח" בעזרת הפה, אני מסיר אבק ובודק האם יש חשש לעצמות בדרך. שיטת בדיקה זו הותרה רק לצורך קרבן הפסח.

ג. **תירוק שלישי:** יש קשר מיוחד בין הטהרה לבין הפסח:

"הי לבי תמים **בחקיך**" - זה חקת הפסח וחקת פרה אדומה. למה? ששניהן דומין זה לזה. בזה נאמר: "זאת חקת הפסח", ובה נאמר: "זאת חקת התורה", ואי אתה יודע איזו חקה גדולה מזו.

משל לשתי מטרונות דומות שהיו מהלכות שתיהן כאחת נראות שוות, מי גדולה מזו? אותה שחברתה מלוה אותה עד ביתה והולכת אחריה. כך בפסח נאמר בו: "חקה" ובפרה נאמר בה: "חקה", ומי גדולה? הפרה. שאוכלי פסח צריכין לה, שנאמר: "ולקחו לטמא מעפר שריפת החטאת הוי כל בן נכר לא יאכל בו" (שמות רבה, יט, ב)

הסבר אחד: זהו ענינו של הפסח שיצאו מטומאת מצרים לגאולה וחירות:

"ויש לומר בזה שהנה עיקר עניין קרבן פסח הוא שפסח הקב"ה על בתי בני ישראל, ולא ייתן המשחית לבוא אל בתיכם, והמשחית ידוע שהוא מלאך המות והוא היצר הרע שבנפש והוא השאור שבעיסה.

ועל ידי שנשתקעו אבותינו במצרים בסיבתו במ"ט שערי טומאה עד שכביכול הקב"ה בכבודו ובעצמו הוצרך לעמוד על הפתח להושיעם. וזה העניין נוהג גם לדורות כאשר מקריבין הפסח, כמו שנאמר: "ואמרתם זבח פסח הוא לד' אשר פסח על בתי בני ישראל" וגו' (פרי צדיק לחג הפסח - אות ד)

הסבר: עם ישראל במצרים הגיע לשפל הטומאה, ורק על ידי הקב"ה זכינו לצאת. וכל עניין קרבן הפסח הוא להזכיר שהקב"ה הוציאנו מטומאה לטהרה.

הסבר נוסף: הפסח והפרה האדומה, שניהם מבטאים טהרה בדרך של דילוג וקפיצה:

הקדמה והסבר קצר: לפי השם משמואל, הטומאה מטמאת רק את הצדדים הגלויים (הגוף). אך לא את הצדדים הפנימיים והמכוסים (הנפש). הטהרה על ידי הפרה האדומה מתאפשרת לאחר שהשפלנו את עצמנו (גם על ידי הזאה באפר, הזאה באזוב והשפלה במקווה) ולאחר תקופה של שבועה ימים שבהם מזים עליו את אפר פרה אדומה, אנו יוצאים מ"עולם הטבע" אל מציאות אחרת, שכביכול, מכוסה מהעולם הגלוי, שם לא שייכת טומאה.

כדוגמא לכך הוא מביא את עניין היציאה ממ"ט שערי טומאה:

"ובדוגמא זו היה במצרים שהיו ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה, ולפי הסדר לא היה אפשר לגאולם אלא שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים - הקב"ה וגאלם, היינו שהשפיע עליהם מעלמא דאתכסיא והגביה אותם למעלה דרך דילוג וקפיצה למעלה מהסדר, ואז בהכרח נפרדה מהם טומאת מצרים. וזהו שבזוה"ק דהאי יובלא אפיק לישראל ממצרים (=אותו יובל הוציא אותנו ממצרים), כי יובל היא שער ה' (50) ששם אין לטומאת מצרים שום מציאות, ופרחה טומאתם מהם. וזהו עניין קרבן פסח, שהוא לשון דילוג וקפיצה, והיינו שבשביל שנגבהו למעלה מן הסדר דרך דילוג וקפיצה למעלה למקום שאין לטומאה מציאות כלל פרחו טומאתם מהם...

והנה בכל שנה כשהגיע פסח צריך נמי להיות דרך דילוג וקפיצה, אע"פ שאינם כדאי, וכידוע בספרים הקדושים מענין ההארות הגדולות של ליל פסח למעלה מהסדר, וכל מה שזוכין ע"י הספירה וחג השבועות באין בליל פסח מאליהם, אלא שאח"כ נוטלין מהם וצריכין לזכות בהם ע"י הספירה אחת לאחת למצוא חשבון עד חג השבועות, אך התגלות האלקות שהיתה בעת היציאה ממצרים חסרה עתה בכל שנה, ומאין זוכין לכל אלה. ויש לומר שזהו עניין קריאת פרשת פרה אדומה קודם חודש: (שם משמואל ויקהל)

הסבר: השם משמואל' מחדש דבר עצום: דווקא כאשר ירדנו מטה מטה, והגענו לשער ה-נ' אז נטהרנו הדבר המקביל בין הפרה האדומה לבין הפסח היא ששניהם "מטהרים" אותנו על ידי הבאה למקום ששם אין לטומאה שייכות. אך כל זאת ללא השתדלותנו, בקפיצה ובדילוג.

לאחר הפסח מגיעים עוד חמישים ימים בהם אנו מתקדמים לבד, צעד ועוד צעד... וכך כל מה שזכינו על ידי ההקפצה בפסח, מגיע לנו בזכות עצמנו בחג השבועות.